

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor,

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Cojocar Dorin în numele inculpatului și de către inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Tertiuc Mihail XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare:

prima instanță: 23.04.2018 – 26.11.2018

instanța de apel: 17.01.2019 – 18.09.2019

instanța de recurs ordinar: 04.12.2019 – 26.05.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 26 noiembrie 2018, Tertiuc Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru:

- săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (episodul din 13.01.2018, partea vătămată Secrieru Viorel), fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani;

- săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (episodul din 14.01.2018, partea vătămată Damian Veronica), fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani;

- săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (episodul din 15.01.2018 și 17.01.2018, partea vătămată Sîlța Nicanor), fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani;

- săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (episodul din 16.01.2018, partea vătămată Damian Veronica), fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani;

În temeiul art. 84 alin. (1) Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului Tertiuc Mihail i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 6 (șase) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, termenul executării urmând a fi calculat din 26.11.2018, cu aplicarea față de Tertiuc Mihail a măsura preventive arestul până la devenirea definitivă a sentinței.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de Secrieru Viorel, Damian Veronica și Sîlța Nicanor, dispunându-se încasarea de la Tertiuc Mihail

în beneficiul lui Secrieru Viorel suma 550, 00 (cinci sute cincizeci, 00) Euro convertiți în lei moldovenești, la cursul BNM, la data executării hotărârii cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul material cauzat, în rest în latura prejudiciului moral pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate. Încasarea de la Tertiuc Mihail în beneficiul lui Damian Veronica suma de 8000,00 (opt mii, 00) lei și 300, 00 (trei sute, 00) Euro convertiți în lei moldovenești, la cursul BNM, la data executării hotărârii cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul material cauzat, în rest în latura prejudiciului moral, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate. Încasarea de la Tertiuc Mihail în beneficiul lui Sîlța Nicanor suma de 3000,00 (trei mii, 00) lei și 180, 00 (una sută optzeci, 00) Euro convertiți în lei moldovenești, la cursul BNM, la data executării hotărârii cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul material cauzat, în rest în latura prejudiciului moral, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

2. În sentință prima instanță a constatat în fapt că:

Tertiuc Mihail, la 13 ianuarie 2018, ora exactă de către organul de urmărire penală nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în s. XXXXX XXXXX, acționând ilegal și cu intenție directă, cu un scop unic privind dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane, prin îndeletnicire, cunoscând cu certitudine faptul că duce în eroare o persoană cu privire la autenticitatea și valabilitatea unui document de importanță deosebită care face posibilă (autorizează) admiterea în traficul rutier a deținătorului unui asemenea document (permis de conducere), deoarece un asemenea document se eliberează exclusiv de instituțiile statului conform Regulamentul cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier, adoptat prin hotărârea de Guvern nr. 1452 din 24.12.2007 pct. 35 „*Permisul de conducere se eliberează de către Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor*” doar ca urmare a absolvirii de către solicitant a cursurilor unei școli auto, organizate de unitățile licențiate și evaluări teoretic-practice de către Comisia de examinare din cadrul Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, contrar prevederilor stabilite de pct. 10 a prezentului regulament care stabilește că: „*Persoanele care solicită examinarea în vederea obținerii permisului de conducere sau a unor noi categorii/subcategorii ale acestuia, trebuie să facă dovada absolvirii cursurilor unei școli auto, organizate de unitățile licențiate (în continuare - școli), conform legislației în vigoare, care activează potrivit normelor stabilite de Guvern, cu excepția persoanelor specificate la punctul 11 al prezentului Regulament să îndeplinească condițiile psihofiziologice intelectuale, de vârstă și să fie apte din punct de vedere medical, conform instrucțiunilor aprobate de Ministerul Sănătății, și a pct. 24 care prevede că: „Permisul de conducere se obține în baza examenului care se desfășoară în prezența unei comisii desemnate de către autoritatea competentă din cadrul Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor*”, creând o falsă reprezentare a realității prezentându-se cu numele de XXXXX Mihail, locuitor al satului XXXXX XXXXX și angajat al poliției

care activează în cadrul Inspectoratului Național de Patrulare în mun. Chișinău, sub pretextul că are posibilitatea de a interveni în sensul acordării unui sprijin la perfectarea permiselor de conducere naționale valabile pentru diverse categorii de mijloace de transport în favoarea cet. Secrieru Doina a pretins și însușit în mod ilegal de la Secrieru Viorel suma de 550 Euro echivalentul conform ratei de schimb a BNM din luna ianuarie 2018 constituind 11.379 lei, fără a-și onora în acest sens careva obligațiuni asumate fapt prin care a cauzat lui Secrieru Viorel un prejudiciu material considerabil.

Tot el, la 14.01.2018, aproximativ la ora 18:00, aflându-se în s. XXXXX XXXXX, acționând ilegal și cu intenție directă, cu un scop unic privind dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane, prin îndeletnicire, cunoscând cu certitudine faptul că duce în eroare o persoană cu privire la autenticitatea și valabilitatea unui document de importanță deosebită care face posibilă (autorizează) admiterea în traficul rutier a deținătorului unui asemenea document (permis de conducere), deoarece un asemenea document se eliberează exclusiv de instituțiile statului conform Regulamentul cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier, adoptat prin hotărârea de Guvern nr. 1452 din 24.12.2007 pct. 35 „*Permisul de conducere se eliberează de către Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor*” doar ca urmare a absolvirii de către solicitant a cursurilor unei școli auto, organizate de unitățile licențiate și evaluări teoretic-practice de către Comisia de examinare din cadrul Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, contrar prevederilor stabilite de pct. 10 a prezentului regulament care stabilește că: „*Persoanele care solicită examinarea în vederea obținerii permisului de conducere sau a unor noi categorii/subcategorii ale acestuia, trebuie să facă dovada absolvirii cursurilor unei școli auto, organizate de unitățile licențiate (în continuare - școli), conform legislației în vigoare, care activează potrivit normelor stabilite de Guvern, cu excepția persoanelor specificate la punctul II al prezentului Regulament, să îndeplinească condițiile psihofiziologice intelectuale, de vârstă și să fie apte din punct de vedere medical, conform instrucțiunilor aprobate de Ministerul Sănătății, și a pct. 24 care prevede că: „Permisul de conducere se obține în baza examenului care se desfășoară în prezența unei comisii desemnate de către autoritatea competentă din cadrul Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor*”, creând o falsă reprezentare a realității prezentându-se cu numele de XXXXX Mihail, locuitor al satului XXXXX XXXXX și angajat al poliției care activează în cadrul Inspectoratului Național de Patrulare în mun. Chișinău, sub pretextul că are posibilitatea de a interveni în sensul acordării unui sprijin la perfectarea permiselor de conducere naționale valabile pentru diverse categorii de mijloace de transport în favoarea cet. Damian Mihail a pretins și însușit în mod ilegal de la Damian Veronica suma de 300 Euro echivalentul conform ratei de schimb a BNM din luna ianuarie 2018 constituind 11.379 lei MD, fără a-și onora

în acest sens careva obligațiuni asumate fapt prin care a cauzat cet. Damian Veronica un prejudiciu material considerabil.

Tot el, la 16.01.2018 ora exactă nu a fost stabilită, aflându-se în satul XXXXX r- nul Hîncești, acționând ilegal și cu intenție directă, cu un scop unic privind dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane, prin îndeletnicire, cunoscând cu certitudine faptul că duce în eroare o persoană cu privire la faptele descrise de el acționând sub pretextul că poate să procure de peste hotare un automobil de model „Skoda Superb” a determinat-o pe cet. Damian Veronica să-i transmită mijloace bănești fapt prin care a estorcat și primit de la ultima cu titlu de avans suma de bani în mărime de 8000 lei, mijloace bănești pe care acesta i-a însușit fără a întreprinde ulterior careva acțiuni pentru care a primit banii respectivi prin ce a cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

Tot el, la 15.01.2018, ora exactă de către organul de urmărire penală nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în s. XXXXX XXXXX, acționând ilegal și cu intenție directă, cu un scop unic privind dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane, prin îndeletnicire, cunoscând cu certitudine faptul că duce în eroare o persoană cu privire la autenticitatea și valabilitatea unui document de importanță deosebită care face posibilă (autorizează) admiterea în traficul rutier a deținătorului unui asemenea document (permis de conducere), deoarece un asemenea document se eliberează exclusiv de instituțiile stalului conform Regulamentul cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier, adoptat prin hotărârea de Guvern nr.1452 din 24.12.2007 pct. 35 „*Permisul de conducere se eliberează de către Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor*” doar ca urmare a absolvirii de către solicitant a cursurilor unei școli auto, organizate de unitățile licențiate și evaluări teoretic-practice de către Comisia de examinare din cadrul Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, contrar prevederilor stabilite de pct. 10 a prezentului regulament care stabilește că: „*Persoanele care solicită examinarea în vederea obținerii permisului de conducere sau a unor noi categorii/subcategorii ale acestuia, trebuie să facă dovada absolvirii cursurilor unei școli auto, organizate de unitățile licențiate (în continuare - școli), conform legislației în vigoare, care activează potrivit normelor stabilite de Guvern, cu excepția persoanelor specificate la punctul 11 al prezentului Regulament să îndeplinească condițiile psihofiziologice intelectuale, de vârstă și să fie apte din punct de vedere medical, conform instrucțiunilor aprobate de Ministerul Sănătății și a pct. 24 care prevede că: „Permisul de conducere se obține în baza examenului care se desfășoară în prezența unei comisii desemnate de către autoritatea, competentă din cadrul Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor*”, creând o falsă reprezentare a realității prezentându-se cu numele de XXXXX Mihail, locuitor al satului XXXXX XXXXX și angajat al poliției care activează în cadrul Inspectoratului Național de Patrulare în mun. Chișinău,

sub pretextul că are posibilitatea de a interveni în sensul acordării unui sprijin la perfectarea permiselor de conducere naționale valabile pentru diverse categorii de mijloace de transport în favoarea cet. Sîlță Nicanor a pretins și însușit în mod ilegal de la ultimul suma de 3000 lei MD, iar la 17.01.2018 suma de 180 euro echivalentul conform ratei de schimb a BNM din luna ianuarie 2017 constituind 3724 lei MD, fără a-și onora în acest sens careva obligațiuni asumate fapt prin care a cauzat cet. Sîlță Nicanor un prejudiciu material considerabil.

Inițial, inculpatului Tertiuc Mihail i se incrimina pentru fiecare episod, săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Ulterior, prin ordonanța procurorului în procuratura Hîncești, Sturzu Veaceslav. din 11 octombrie 2018 a fost modificată învinuirea în sensul atenuării cu încadrarea acțiunilor lui Tertiuc Mihail în temeiul art. 190 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii obiectului și părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean care a produs daune considerabile, pentru fiecare din episoadele infracționale enumerate supra.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, inculpatul Tertiuc Mihail, a atacat-o cu apel prin care a solicitat casarea sentinței cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

3.1. În motivarea cererii de apel, inculpatul a menționat că:

- instanța nu a respectat prevederile legale și nu a făcut o analiză obiectivă a tuturor probelor anexate la dosar cât și cele examinate în cadrul cercetării judecătorești preferând doar probe convenabile pentru concluzia făcută în ședință, ignorând de a da apreciere declarațiilor inculpatul;

- în urma cercetării judecătorești nu au fost aduse probe veridice și incontestabile care ar demonstra că în acțiunile inculpatului se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, și anume: latura subiectivă a infracțiunii care se caracterizează în primul rând prin vinovăția sub formă de intenție directă, nu s-a stabilit;

- depozițiile părților vătămate nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare atât timp cât cele relatate constituie părerea lor proprie, care nu indică asupra faptului că inculpatul ar fi comis infracțiunea care i se încriminează mai multe probe certe care ar confirma deducțiile părților vătămate și martorilor la materialele cauzei lipsesc;

- sentința nu poate fi pronunțată dacă nu au fost înlăturate toate dubiile privind vinovăția persoanei. Sentința de condamnare poate fi dată doar în situația când toate probele în apărare au fost combătute de către probele în acuzare, fiind înlăturate toate dubiile privind nevinovăția persoanei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2019, apelul inculpatului a fost respins ca nefondat cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Tertiuc Mihail a săvârșit infracțiunile imputate. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

În pofida faptului că inculpatul Tertiuc Mihail vina nu a recunoscut-o, instanța de apel a conchis că prima instanță motivat și întemeiat a concluzionat referitor la vinovăția lui în comiterea infracțiunilor imputate, prin următoarele probe: declarațiile părților vătămate Secrieru Viorel; Damian Veronica; Sîlța Nicanor, declarațiile martorului Damian Mihail; proces-verbal privind consemnarea celor constatate din 01.02.2018 (vol.I, f.d.22); rapoarte potrivit cărora în urma măsurilor speciale de investigații, s-a stabilit că persoana ce figurează în materialele REI-2 nr. 522 din 30.01.2018 și anume plângerii cet. Secrieru Viorel și Damian Veronica privind acțiunile unei persoane care se prezintă cu numele XXXXX Mihail, s-a constatat a fi Tertiuc Mihail (vol. I, f.d.26;42); copia actelor ce confirmă absolvirea cursurilor de instruire teoretico-practică privind conducerea mijloacelor de transport, precum și certificatele medicale deținute de persoanele în privința cărora au fost perfectate (vol. I, f.d. 27-36; 43-49; 53); proces-verbal privind consemnarea celor constatate din 01.02.2018 (vol.I, f.d.37); proces-verbal privind consemnarea celor constatate din 01.02.2018 (vol.I, f.d.50); proces-verbal de percheziție din 06.03.2018 (vol.I, f.d. 93-94); proces-verbal de examinare a obiectului din 06.03.2018 (permis Document auto) (vol.I, f.d.95); proces-verbal de recunoaștere a persoanei din 04.04.2018 (vol.I, f.d.98-99).

Astfel, analizând probele cercetate în ședința instanței de apel și apreciindu-le, din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a constatat că ele demonstrează cu certitudine vina inculpatului Tertiuc Mihail în comiterea infracțiunii imputate și care combat argumentele declarate de către inculpat.

În raport de întreg materialul probator administrat, instanța de apel a constatat că situația de fapt stabilită este în deplină concordanță cu acesta, încadrarea juridică dată faptelor este legală, iar vinovăția inculpatului pentru infracțiunile reținute, rezultă în mod neîndoielnic din actele dosarului. De altfel, declarațiile părților vătămate care sub jurământ au oferit informații ample despre modul de derulare a evenimentelor infracționale, instanța consideră că acestea sunt veridice, consecvente, consecutive pe tot parcursul procesului penal, care coroborează cu probele scrise, nominalizate mai sus și dovedesc cu

certitudine că inculpatul a comis faptele incriminate, în baza mijloacelor de probă administrate în cadrul cercetării judecătorești și a urmăririi penale, stabilindu-se în mod concret că inculpatul a acționat prin intenție directă, manifestând superficialitate în raport cu relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor și libertatea manifestării de voință. Din analiza coroborată a tuturor probelor administrate în cauză, în ambele faze ale procesului penal desfășurate, în cauză fiind răsturnată prezumția de nevinovăție a inculpatului pentru infracțiunile pentru care este cercetat.

Față de lucrul judecat de primă instanță, instanța de apel a constatat o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, iar potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*).

La caz, instanța de apel a reținut că, datorită particularităților cazului, declarațiile părților vătămate au un rol definitiv în probarea vinovăției inculpatului. Declarațiile părților vătămate au fost aceleași pe parcursul procesului și ultimii l-au recunoscut în cadrul acțiunii procedurale respective. În cadrul examinării cauzei nu au fost relevate circumstanțe ce ar pune la îndoială declarațiile martorilor. De asemenea, martorii, deși nu se cunoșteau între ei, au comunicat aceleași circumstanțe (faptul în calitate de cine se prezenta inculpatul), fapt ce indică la credibilitatea declarațiilor lor. Totodată, prin declarațiile părților vătămate se exclude și posibilitatea precum că sumele acordate de către părțile vătămate inculpatului constituie împrumuturi. Părțile vătămate inițial și pe parcursul procesului au comunicat despre scopul acordării acestor sume de bani, și anume – facilitarea obținerii permisului de conducere. Faptul respectiv este probat și prin înscrierea din agenda ridicată în cadrul percheziției.

Totodată, instanța de apel a considera necesar de a menționa că prima instanță în temeiul art. 321 Codul de procedură penală, a dispus finalizarea judecării cauzei în lipsa inculpatului, iar în sensul dat instanța de apel a notat că pentru data de 26.10.2018 și 26.11.2018, ședința de judecată a avut loc în lipsa inculpatului. În ambele cazuri a fost dispusă escortarea inculpatului și în ambele ultimul a refuzat să fie escortat, conform datelor medicale fiind apt să participe la ședințe. Inculpatul, refuzând să fie escortat, indica alte motive decât cele de imposibilitate de participare pe motiv de boală. Pentru data de

26.10.2018, a indicat în cererea de refuz că dorește să fie consultat de medicul stomatolog, dar în extrasul prezentat o asemenea consultație nu este reflectată.

Astfel, instanța de apel a considerat că inculpatul a avut posibilitatea reală să participe la ședințele din prima instanță, însă, folosindu-se cu rea-credință de drepturile sale, a refuzat de a se prezenta. În același timp, urmează a fi reținut faptul că inculpatul a avut posibilitatea în instanța de apel de a audia părțile vătămate și de a se expune referitor la probatoriu.

Cu referire la individualizarea pedepsei, instanța de apel a reiterat că aceasta reprezintă un proces personal – rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, ce nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv, el implicând obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale, menționând că prima instanță a ținut cont de toate prevederile legale relevante acestui aspect a procesului penal.

Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei, având în vedere nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, instanța de apel a ajuns la concluzia că corectarea inculpatului este pasibilă cu aplicarea unei pedepse privative de libertate sub formă de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, apreciind o asemenea pedeapsă ca fiind echitabilă în coraport cu faptele comise și va atinge scopul educativ și preventiv stabilit la art. 61 alin. (2) Cod penal, în acest sens fiind întemeiată și argumentată poziția primei instanțe, care la stabilirea pedepsei pentru infracțiunile comise, a luat în considerație toate circumstanțele în care acestea au fost săvârșite.

5. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, au declarat recursuri ordinare:

5.1. Avocatul Cojocaru Dorin în numele inculpatului, prin care, invocând prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 8)** Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri prin care inculpatul Tertiuc Mihail să fie achitat de sub învinuirea înaintată din motiv că în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii.

În motivarea recursului, avocatul a menționat că:

- întreg probatoriul acuzării se bazează doar pe declarațiile părților vătămate care sunt destul de dubioase;

- în acțiunile incriminate lui Tertiuc Mihail, nu se regăsește elementul laturii obiective a infracțiunii imputate, deoarece ultimul nu a obținut automobile litigioase în mod fraudulos sau prin înșelăciune ori abuz de încredere. Între părți a avut loc o înțelegere sub formă de contract, respectiv confirmându-se relațiile civile între aceștia, care urma a fi ghidată în instanța de drept civil;

- instanța s-a limitat doar la denumirea probelor scrise, dar nu s-a expus ce denotă aceste probe, mai mult ca atât că sunt niște contracte de împrumut, care face acest litigiu să aibă aspecte civile și nu penale.

5.2. Inculpatul Tertiu Mihail, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4) și 5) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, inculpatul a menționat că:

- a primit decizia instanței de apel prin intermediul oficiului poștal la 21 octombrie 2019;

- atât în prima instanță cât și în instanța de apel i-a fost încălcat dreptul la apărare, la ultimul cuvânt, la prezentarea martorilor, probe suplimentare pentru a-și demonstra nevinovăția. Nu a fost luat în considerație că la judecarea cauzei se afla în spital în stare gravă. La recurs a anexat copia certificatelor medicale care confirmă că nu sa putut prezenta la ultimul cuvânt și pronunțarea sentinței;

- probele administrate în speță au fost apreciate eronat de către instanțele de fond, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată numai pe declarațiile părților vătămate.

6. Referință asupra recursurilor declarate, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Suvac N., prin care a pledat pentru inadmisibilitatea recursurilor.

7. Judecând recursurile ordinare pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse, ca inadmisibile, din considerentele ce urmează a fi expuse în continuare.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

După cum rezultă din conținutul cererilor de recurs declarate de către partea apărării, Colegiul penal lărgit atestă, recurenții au invocat în calitate de

temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 5), 8) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 4) judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii; 5) cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate; 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept invocate de către recurenți, Colegiul penal lărgit constată, că aceste erori de drept nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală.

Deși în recursul ordinar declarat de către inculpatul Tertiuc Mihail, se face referire la temeiurile pentru casarea deciziei instanței de apel prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 4), 5) Cod de procedură penală, în conținut recurentul nu a expus argumente în susținerea respectivelor temeiuri, de fapt alegațiile acestuia referindu-se la dezacordul cu aprecierea probelor oferite de către instanțele de fond.

Cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu se analizează conținutul mijloacelor de probă, nu se dă apreciere materialului probator și nu se stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de grad inferior, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond. Din atare considerente, Colegiul penal lărgit nu va analiza și verifica probele administrate în cauză.

Concomitent Colegiul penal lărgit conchide că în speța supusă judecării nu s-a constatat discrepanța între cele reținute de instanțele de fond în vederea condamnării inculpatului Tertiuc Mihail și conținutul real al probelor sau ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o redă.

De altfel, simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a probelor nu este un motiv suficient și plauzibil pentru a dispune rejudecarea unei cauze penale, după cum solicită inculpatul.

Deci, Colegiul penal lărgit consemnează că instanțele ierarhic inferioare, verificând minuțios cele imputate lui Tertiuc Mihail, au conchis corect că în speța dată au fost acumulate și prezentate instanței probe verosimile, pertinente și concludente, ce demonstrează vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunilor incriminate, acestea fiind apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Totodată, din materialele cauzei Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond au expus suficient de clar și întemeiat asupra faptului de finisare a judecării cauzei în prima instanță și pronunțarea sentinței în lipsa inculpatului, cauza fiind amânată pe parcursul a șase luni de mai multe ori din motivul refuzului prezentării inculpatului din diferite motive, iar prima instanță întemeiat în baza art. 321 alin. (2) pct. 2) a dispus continuarea examinării în lipsa acestuia. Conform datelor medicale fiind apt să participe la ședințe. Inculpatul, refuzând să fie escortat, indica alte motive decât cele de imposibilitate de participare pe motiv de boală. Pentru data de 26.10.2018, a indicat în cererea de refuz că dorește să fie consultat de medicul stomatolog, dar în extrasul prezentat o asemenea consultație nu este reflectată.

Prin urmare se atestă că inculpatul a avut posibilitatea reală să participe la ședințele din prima instanță, însă, folosindu-se cu rea-credință de drepturile sale, a refuzat de a se prezenta. În același timp, urmează a fi reținut faptul că inculpatul a avut posibilitatea în instanța de apel de a audia părțile vătămate și de a se expune referitor la probatoriu.

Potrivit procesului verbal al ședințelor de judecată în instanța de apel, Colegiul penal lărgit constată că în ședința instanței de apel a fost audiat atât inculpatul cât și părțile vătămate, prin urmare părțile având posibilitate reală de a acorda întrebări reciproce, după care instanța a cercetat probele scrise prezente la materialele cauzei, însă la această etapă a judecării nici inculpatul nici apărătorul ales al acestuia, nu au invocat necesitatea audierii unor martori sau de prezentare a unor probe suplimentare, partea apărării fiind de acord cu încheierea cercetării judecătorești și oferirea posibilității expunerii la etapa dezbaterilor judiciare, unde partea apărării la fel a fost foarte reținută în declarații, menționând doar că este pe aceeași poziție.

Astfel, alegațiile inculpatului precum că atât în prima instanță cât și în instanța de apel i-a fost încălcat dreptul la apărare, la ultimul cuvânt, la prezentarea martorilor, probe suplimentare pentru a-și demonstra nevinovăția, Colegiul penal lărgit le apreciază ca fiind declarative și neîntemeiate.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurenți și prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 4) și 5) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi respins ca inadmisibil.

Cu referire la criticile invocate de apărare sub aspectul pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează, că temeiul de drept menționat, prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

În acest sens instanța de recurs menționează, că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea

juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal lărgit reține că acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Colegiul penal lărgit consideră că nu pot fi reținute argumentele apărării cu privire la necesitatea achitării inculpatului, deoarece la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile art. art. 414-419 Cod de procedură penală, iar hotărârea adoptată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Mai mult, Colegiul penal lărgit a constatat că în motivarea recursului avocatul Cojocaru Dorin, acționând în calitate de avocat prin contract ce reprezintă interesele inculpatului Tertiuc Mihail, a expus următoarele argumente, care în opinia acestuia justifică solicitările înaintate și anume că: *„în acțiunile incriminate lui Tertiuc Mihail, nu se regăsește elementul laturii obiective a infracțiunii imputate, deoarece ultimul nu a obținut automobile litigioase în mod fraudulos sau prin înșelăciune ori abuz de încredere. Între părți a avut loc o înțelegere sub formă de contract, respectiv confirmându-se relațiile civile între aceștia, care urma a fi ghidată în instanța de drept civil”*, însă sub acest aspect Colegiul penal lărgit a stabilit că respectivele circumstanțe în genere nu sunt relevante speței, or, acțiunile pentru care a fost condamnat inculpatul Tertiuc Mihail au cu totul o altă natură, și nu sunt legate nici într-un fel cu automobile litigioase sau înțelegeri sub formă de contract, prin urmare respectivele alegații ale avocatului au deviat total de la speța judecată.

Instanța de recurs mai notează și faptul, că argumentele apărării cu privire la necesitatea achitării inculpatului, au constituit deja obiect de examinare la judecarea cauzei în ordine de apel, în privința cărora instanța s-a expus motivat și amplu argumentat, soluție care este descrisă la pct. 4.1. a acestei decizii și pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, considerând că reiterarea acesteia nu este necesară, or, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*Helle împotriva Finlandei, hotărârea din 19 decembrie 1997, § 60*).

Având în vedere cele relatate, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune respingerea, ca inadmisibile, a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Cojocaru Dorin în numele inculpatului și de către inculpat, cu menținerea deciziei instanței de apel ca fiind legală și întemeiată.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Se resping ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Cojocaru Dorin în numele inculpatului și de către inculpat, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui **Tertiuc Mihail XXXXX**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **24 iulie 2020**.

Președinte

/semnătură/

Timofti Vladimir

Judecători

/semnătură/

Toma Nadejda

/semnătură/

Țurcan Anatolie

/semnătură/

Cobzac Elena

/semnătură/

Boico Victor